

РАДА

ГАЗЕТА ПОЛІТИЧНА, ЕКОНОМІЧНА І ЛІТЕРАТУРНА
ВИХОДИТЬ ЩО-ДНЯ, ОКРІМ ПОНЕДІЛКІВ.
РІК П'ЯТИЙ.

Жертвуйте на пам'ятник Т. Шевченкові у Київ!

Жертви по всій Росії дозволено збирати Полтавській Губернській Земській Управі та Київській Городській управі.

Товариство
Мануфактур
Ісаак Шварцман
НАЙБІЛЬШИЙ МАНУФАКТУРНИЙ МАГАЗИН Г. КИЇВА.

В мебльовім одділі одержано
УВЕСЬ СЕЗОННИЙ КРАМ.

00-1679-5

МАГАЗИН ПАПІРОВИХ РІЧЕЙ
В. П. ОВЧИННИКОВА
бувш. Ф. ЧЕРНУХІ
Київ, Хрестатик, д. № 35. Телефон 538.
Великий вибір кондолярського і чертольжного приладдя.
Учням усіх шкіл—знижка.

На початок шкільного року одержано в великому виборі ранці і сумки
для книжок.

00-1667-18

Театр б. Т-ва Грамотності.

Дірекція М. Садовського.

Трупа українських артистів під орудою МИКОЛИ САДОВСЬКОГО.
Сьогодні, 12-го септ., ранком по значно-
звісн. цін., від 10 к. до 60 к. вист. буде
Чарівниця від 5 к., з спів. Юльєнко-Зданівською. У б. на сцені буде
помеха і обвал хати. Дірекція просить публіку не ходити відомою. АНОНО-
у понеділок, 13-го віт., 14-го сант., вистав не буде. Слідчому вистава у середу, 15-го сен-
т. Початок о 8 г. вечора.

Ціна місця знижана.

Відповідь режисору М. Садовський.

Театр , СОЛОВЦОВЪ».

Дірекція І. Е. ДУВАН-ТОРЦОВА.

Сьогодні, 12-го септ., два спектаклі.
„На всякої мудреца до-
вольно простоты” Острівського. Бер. уч.: Д-ни Гофман, Дарвін, Корована-
Брианска та інші. Д-ни Барбоєвського, Бояховського, Ду-
ван-Гордона, Мурського, Недеїкі, Рудницького та інші. Початок о 12 г. дня. Вечером в 6-й раз
Gaudemus поч. на 4 д. Постановка Н. С. Савінова. Нова обстановка.
Поч. о 8 г. веч. Ціни—знижки. В понеділок,
13-го віт., 14-го сант. вистава не буде. В середу, 15-го сант., в 7-й раз „GAUDEMUS“ А. Апаре-
ева. В четв., 16-го сант., дія передача. газ. „Київ. Вісник“ (цини знижено), в 19-й раз „НЕРАЗУМІ-
БРАНА“ С. Юшкевича. В п'ят., 17-го сант., в перший раз нова п'єса А. Батації „НЕРАЗУМІ-
НАД ДЬЯВОЛА“, в 4 д. В нед., 19-го сант., в 2-й раз нова ком. Каузельбурга „ТЕМНОЕ ПЛЯТНО“
2) „ЮВІЛЕЙ“. Чехова.

Гот. до вистави: „КОНЦЕРТЪ“ Г. Бара, „ДЬЯЛА СЕМЕЙНАЯ“ на 4 д. Айзмана; „МАЗЕПА“, тв. Ю.
Словашевського, віршовані. Квитки на всі сповіщені вистави продаються.

ГОРОДСЬКИЙ ТЕАТР.

Дірекція С. В. БРИНІНА.

Сьогодні, 12-го септ., Аїда бер. уч. д-ки і д-рі: Брун, Лемінська, Гриценко, Макасов,
сант., вист. буде. Гілків, Тихонов, Летичевський. Балет під керув. п. Залє-
ського. Поч. о 7/2 г. веч. В п'ят., 13-го і віторок, 14-го, вист. не буде. В середу, 15-го
сант., „ХОЛАЩИНА“. В четв., 16-го сант.—„ФАУСТЬ“ (в Вади, нічно). В п'ят., 17-го сант.,
„ЕВГЕНІЙ ОНІГІНЪ“. В суб., 18-го сант., „НАРМЕНТ“. Квитки на всі вистави продаються в касі театра щодня з 10-ти год. ран. до 2-х г. дня та від 5
год. веч. до кінця вистави.

Цими дніми вийде з друку перша книжка
українського педагогічного журналу

„СВІТЛО“.

ЗМІСТ:

С. Р. Загально-земський з'їзд у саравах на-
родної освіти.
С. Ефимов. Василь Доманський. (Посмертна
згадка).
Гр. Шерстюк. Борис Грінченко і українська
школа.
С. Ч. Микола Дмитров.
Я. Ченгра. Національність і національна школа.
С. Руслова. Народна початкова школа в Бельгії.
Д. Піоочинець. Харківські учителівські курси.
С. Черкасенко. Зануда. (Малюков).
Критика і біографія.

Ціна книжки 40 коп.

Передплата на рік 4 карб., на пів року 2 карб. 50 коп. Гроші можна посилати
ти частками по 2 карб.

Передплата приймається в конторі редакції „СВІТЛА“,
у Київі, В.-Володимирська 93.

Передплата „Світло“ можна ще у Київі: 1) в Українській книгарні, Безаківська 8. 2) в кни-
гарнії Л.-Н. Вістника, В.-Володимирська 28. 3) в книгарні С. Череповського, Фундуклієвська 4.
4) в Харківі, в Українській книгарні, Рибна 25. 5) в Полтаві, в книгарні Г. Марковича, у
Котляревського. 6) в Катеринославі, в книгарні Лозинської та 7) в Українському рундуці № 205.
Редакторка-видавниця М. Старицька.

Скрипки, гітари
балалайки, гармонії

І всі інші музичні струнні, грамофони і ноти у найбільшому виборі по цінам помірним в
головніх складах музичних струнніх і нот
Київ, Хрестатик, 41, буль-стані.
Цінники на жадання—дурно.
нід.—1559—15

Об'єднаний Комітет
по збудуванню пам'ятника Т. Г. Шевченкові

оповіщає другий міжнародний конкурс на вироблення ескізу пам'ятника, що має бути
поставлений в м. Київ. Ескізи мають бути представлених не пізніше—8 лютого р. 1911
до такого підшулу під українську людністю дійшла тільки через брак національної школи. Й зараз вже
500 р. Подробні конкурси і план місцевості, призначеної під пам'ятник, можна одержати
в Об'єднаному Комітетові—Київ, Городська Управа“ або ж прочитати в журналі „Зодчій“,
що надрукований повну програму.

0-1615-22

Адреса редакції і контори:
у Київі, Велика Шідальська вул. д. 6,

БІЛЫ ЗОЛОТИХ ВОРІТ

Телефон редакції 1458.

ТЕЛЕФОН ДРУЖАРІ 1069.

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ НА РІК 1910

на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на	на
1 рік	11 м.	10 м.	9 м.	8 м.	7 м.	6 м.	5 м.	4 м.	3 м.	2 м.	1 м.
6.	5.70	5.25	4.75	4.25	3.75	3.25	2.75	2.25	1.75	1.25	0.65

Передплатя, на рік можна виплачувати частками: в 2
строки: на 1 лют., 3 карб., 1 на 1 лют., 3 карб., в 3 стр.:
на 1 лют., 2 карб., 1 на 1 лют., 2 карб., або по 1 карб. на противі перш. шості місяців.

Ціна „Ради“ за кордон: на рік 11 р. (27 крон 94 гро-
шей) на австрійську валюту, на 1/2 року—5 р. 50 к.
на 1/4 року—2 р. 75 к., на 1 м.—1 р. 50 к. Закор-
ячтачі передплачують газету через пошту, то пла-
тити за газету во дні встановленій для передників
ніків в Росії.

Предплатя приймається тільки з 1-го числа кожн. місяця.

За зміну адреси 30 коп.

(При зміні необхідно прикладати стару адресу.)

Автори рукописів повинні подавати своє прізвище і
адресу. Редакція може скорочувати і змінювати статі;
більші статі, до друку не підходять, переховуються в
редакції 3 місяці і висилуються авторам іх коштом, я
діброві замітки й ділописи одразу вчиняються. Рукопи-
си, на яких не зазначені умови друку, вважаються
безплатними.

З приводу надіслання до газети віршів редакція не ла-
стеться.

Просить авторів додержуватись права
нису „Ради“.

УМОВИ ДРУЖУВАННЯ ОПОВІСТОЮ

За рядок пепіту попереду тексту, або за його місце,
платити за перший раз 40 коп., а далі по 20 коп.

За рядок пепіту цієї тексту: за перший раз 20 коп.,
за другий—10 коп. Хто шукає заробітку, платить за
оповістку в 3 рядки 10 коп. за раз, при умові дру-
жування не менше 3-х раз

буржуазії, духовенства, міщан і недобігків шляхетських і зробив з козачини силу загально-національну, речника національної боротьби, а ця бо-
ротьба Польщі і Русі кінець кінцем вила Польшу політично.

Все було занедбане, бо правляча

шляхта польська пильнуvala одного власного забагачення і зміцнення

коштом унії. Не дбаючи всовим ані про ті культурні та цивілізаційні місці, які підсіюють старі унії

апольгети, аї про лад і оборону прилучених провінцій, вона всю енергію свою звернула на те, щоб засягнути багатства їх земельними багатствами, використовувати їх робочу силу і

природні запаси. З цього боку унія польської шляхти послужила, і в раз-
валені Польщі вона вийшла з пов-
ними руками, забагачена незамінними

земельними маєтками, соціальними та

економічними привileями, прізвищами та

найважливішими зважніми колишньою

Польщі, та під охороною полі-
ційної системи цих нових держав

зильнуvala дали змінити і забезпечити своє панування класове і націо-

нальне в землях давньої Польщі.

Та цю консервативну програму трудали було отримано з національними обов'язками, які поставила перед очима польських владущих верств но-
ва література і публіцистика поль-
ська, зробивши шляхту одвічальною

на руїві Польщі і вложивши на неї обов'язок її відродження і відбудо-
вання. Для адіснення сих плянів, для

сповнення цих обов'язків, до которых

накликав польську суспільність голо-
народній, треба було шукати поми-
рення в тих народніх масах, що обравовані історичною Польщею ста-
ли в гострім противінні до всього

що польське.

Річ очевидна, що шукуючи поми-
рення з покривдженими спільніками
старої унії, польська суспільність, то
значення польської владущі клює в не-польських землях—повинні були

подбати про те, щоб злагодити гост-
рість свого володіння, своєї супрема-
ті, здобутої надужитими старої унії.

Сама тактика, які не є що інше, ве-
діла Ім старатися як міг скромні-
ше використувати ту перевагу, яку

давала Ім зібрані в їх руки еконо-
мічні засоби і суспільні привileї,

проявляти як найбільше зачільності

і прихильності до проб національної

і культурної роботи тих покривдже-
них на

Саме вже святкування грюнвальдської річниці у Львові, під «коптем уні», самими поляками при повним і рішучим здергуванні української людності виглядало як похорон, а не радісне свято тих грюнвальдських споминів. Але зараз за ними наступила кровопролитна битва в університеті. Поляки в величним жалем нарикали, що українці умисно зробили бути на університеті, щоб затройти грюнвальдське свято: били Коцька полякам на вілєт. (Зовсім так як ріжні наїви обивателі скаржилися свого часу на Каганца, що умисно напоровся на багнет на прикриті полякам). Кров української молодіжи, пролита в заїздки, за домагання науки, культури, освіти, сплюмбила веселі фани грюнвальдського свята.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польщу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі оглядом на ріжниці в традиціях—як та група Uksaiców o kulturze polskiej, що недавно так сміло і широко виступила на Україні російський.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Неприсутність українців, литовців, білорусів на свята Ягайла, цього зазиряді краківських політиків, задокументувала перед світом, що серед сучасної Русі і Литви немає вже очок, що в службі польським політичним чи культурним інтересам.

Маніфестація перед германським світом випала отже дуже сумно, так що лише було П не заснити. Справа грюнвальдського дару—грешей зложених з нагоди цього свята, а призначених на заложення школ—не для боротьби з германізацією, а на погранічу українським і чеським, против найближчих братів славянських,—підчеркнула також, що нема чим грозити Тевтонові з славянської сторони, серед такого повного розбігу культурним інтересам.

Чеснота на кого надійтися історичній Польщі—хіба на закулюсів «сафіка» на тільких сходах адміністрації держав-володарів, по давньому...

Мертві нехай ховають своїх мерців з під Грюнвальда чи з під Берестечка. Будущими належать живим народам силам, а не старим історичним правивам.

Тихо і помалу, як дерево могутні, призначенні на століття, зростає на розвалинах старій унівірситетів написаний союз П участников—з виключенням Польщі—союз України, Білорусі і Литви. Давно відчутно, недавно проголосивши, отверто, скріпляється і наївавши зе новою силою при кождій нагоді.

Не вірмо в примусові союзи, в тім роді як нововідкрита «славянська взаємність», що має злучити в одній сім'ї з нами Бобринськими, Дмовськими і Вергунів,—але вірмо міцно в вагу таких союзів елементів созуничних, інтересами своїми оближених, від чи не порівнянних груп, як отця українсько-білорусько-литовська. І з радісним почуттям слідимо за усімок народного життя кожного з цих народів, з вростом справжньої сили IX відродження, що прилучає до цілості все нові й нові завмерлі або відлучені часті—от хоч би й слідно останніми часами відродження ослаблених віковим занедбанням зв'язків народу

(П. М.).

— Арешт на журнал. Накладено арешт на 8 ч. журнала «Вістник Знання» за август. Редактора В. В. фон-Бітчера тягнуть до одновідальності по 128 ст. кр. закону.

— Ченці Скандаліза історія виявилася на світ в красноярському Успенському монастирі. Офіційно встановлено, що ієромонах Генадій насилував послушників монастиря і примишував їх до роспусти. Все це виявилось через заяву 14-літнього послушника Войнова. Роблять слідство. Ієромонах Генадій арештували.

(Р. С.).

— Недостача середніх шкіл. В петербурзьку учебну округу вступає сила прохань од особ, дітей яких не поспали в середні школи через недостачу вільних місць. Пропрахня ваджують не тілько од жителів столиці, але й з провінції. Де які батьки просять примишні IX дітей, бо вони одержали гарні бали. Управлінням учебної округи задоволення прохання тільки діяють.

(В. В.).

— Жіночі богословські курси. На останньому засіданні синод висловив згоду на те, щоб відкрито було жіночі богословські курси по деяких містах. В першу чергу курси мають відкрити в Києві, Казані і Іркутську.

(О.).

— Гомосексуалісти. В Москві інженер доріг Г. довгий час творив роспушту в хлоціями. Знамінав він цих хлоців через оголення в газетах. До цього йшли всі, хто шукав праці. Коли про цього довідалася поліція, вів разом з хлоціком, який в останній раз пішов до інженера. Хлоцик з села калужської губернії. Що буде з хлоціком, невідомо.

(У. Р.).

— Втішне явище. З рудника Казаке-

вівського з народом латишським. Певні ми, що успіхи народного життя цих народів раніше чи пізніше виявляють марноту всіх спекуляцій, які рахують на слабість і не-свідомість цих народностей та сподіваються ужити їх на матеріал для чужої національної будови.

Польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польщу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з місцевими масами, видерті у місцевої людності достатки і сили повернуті на Польшу і стати плотю від плоті і кости від кости Польщі.

Без сумніву, сюз дорогою, разіше чи пізніше, в інтересах своїх власників, піде благати IX землів і в інших не-

польських землях колишньої корони польської, ліквідуючи спадщину старої литовської династії. Але відті прийшла відмова, більше юбо менше ріка, але однаково рішуча. Литва не хотіла служити декоратором польської мавістості. Враження від свіжих болючих конфліктів з польською суспільністю не позволяли того.

Русь треба було залишити. Але залиставалася ще Литва—земляки Ягайлові з Витовтом, потомки героя грюнвальдських, що надали Польшу династію, яка записала найславніші

польським елементам, осілим на сих землях, раніше чи пізніше прийдеся серйозно зостановитися над ділемою: вистати далі чужим народом на життю тубольної людності і тягнути з неї сили і достатки на землю і славу польського імені, чи з'єднатися душою і сердцем з

